

Регіональний директор британського рейтингового агентства Quasquarelli Symonds (QS) у країнах Східної Європи і Центральної Азії Сергій Христюлюбов відвідав 5 лютого НТУ «ХПІ».

Він обговорив з ректором нашого університету Євгеном Соколом питання, пов'язані з подальшим просуванням харківського Політеху в рейтингу QS World University Rankings, де ХПІ займає провідні позиції серед українських закладів вищої освіти.

Сергій Христюлюбов відвідав науково-технічну бібліотеку, Музей історії, ознайомився з унікальною програмою

НТУ «ХПІ» «Innovation Campus» для студентів-айтішників. Це перший в Україні проект, що працює на базі державного закладу вищої освіти, який об'єднує ІТ-навчання, школу підприємництва та коворкінг.

Ректор професор Євген Сокол розповів гостю про участь харківського Політеху в розвитку стартап-руху України. Для цього було відкрито перший в Харкові стартап-центр «SPARK» для молодих вчених, студентів і школярів, головне завдання якого — підтримка ідей на всіх етапах розвитку: від розробки до її комерціалізації.

Сергій Христюлюбов підкреслив сильні показники НТУ «ХПІ» у міжнародному рейтингу, до яких, зокрема, відносяться: академічна репутація, репутація серед роботодавців, співвідношення кількості студентів і науково-педагогічного складу університету і повідомив, що найближчим часом вийдуть нові предметні рейтинги, які будуть оцінювати комп'ютерні технології та інформаційні системи, де ХПІ має великий потенціал для участі.

**За матеріалами прес-служби.
Фото Валерія Таємницького.**

ХПІ — У ТОП-5 УКРАЇНСЬКИХ ЛІДЕРІВ WEBOMETRICS RANKING

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» посів п'яте місце серед українських вишів у міжнародному рейтингу Webometrics Ranking of World's Universities. Рейтинг оцінює показники активності університетів в Інтернеті. Відповідні дані опубліковані на сайті чарту станом на січень 2021 року. Всього оцінювалося понад 31 тисяча закладів вищої освіти різних країн світу, з них — 316 українських.

Webometrics
RANKING WEB
OF UNIVERSITIES

ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХ — У ЛІДЕРАХ ЗА ЦИТУВАННЯМ GOOGLE SCHOLAR

НТУ «ХПІ» — на третьому місці серед українських закладів вищої освіти за кількістю цитувань інституційних профілів у Google Scholar. Про це йдеться на сайті рейтингу Transparent Ranking: Top Universities by Citations in Top Google Scholar profiles, який опубліковано у січні 2021 року. Всього у списку представлено майже 3800 університетів різних країн світу (із сумарною кількістю цитувань більше тисячі), серед яких українських закладів вищої освіти — близько сімдесяти.

На цьому знімку першокурсники групи КН-120 кафедри комп'ютерної математики і аналізу даних, спеціальність «Прикладна математика». Ми зустріли їх із доцентом Олегом Володимировичем Тонією перед парою «Дискретна математика» на факультеті комп'ютерних наук і програмної інженерії.

Ми встигли до початку занять поспілкуватися зі старостою групи Євгенією Солов'янською. Вона розповіла, що в групі 2 дівчат та 21 хлопець, навчатися складно, але подобається, студенти дружні та веселі. Євгенія — активна дівчина і з радістю погодилася стати старостою, адже це чудова можливість допомагати іншим. Дівчата захоплюються танцями, хлопці грають на музичних інструментах, а ще й у шахи — на перервах. Першу сесію всі склали добре, ніхто не покинув навчання. Попереду у них нові знайомства — і з самим університетом, і з майбутньою професією.

Фото Ігоря Гаєвого.

Вітаємо з золотими нагородами!

На чемпіонаті України зі спортивного самбо серед юніорів, який відбувся 4–7 лютого у Харкові, Мирослава Савченко (СГТ-1186) — вагова категорія 50 кг та Кирило Солоха (KIT-5206) — вагова категорія 71 кг вибороли 1 місце. Вони пройшли відбір для участі у чемпіонаті Європи, який організатори турніру планують провести в квітні на Кіпрі.

У наступному номері «Політехніка» ми докладніше розповімо про чемпіона — першокурсника Кирила Солоху, його успіхи у спорті та навчанні.

XVIII Міжнародна школа-семінар «Сучасні педагогічні технології в освіті»

НОВИЙ ДОСВІД ОНЛАЙН НАВЧАННЯ

Університетська освіта не стоїть на місці. З плином часу змінюються освітні технології та методи викладання. Ще Льюїс Керол колись написав, що потрібно бігти з усіх ніг, щоб тільки залишатися на місці, а щоб кудись потрапити, треба бігти хоча б удвічі швидше! 2020 рік приніс багато змін у цьому невинному русі. Взяти до уваги хоча б той факт, що Обсерваторія MAGNA CHARTA UNIVERSITATUM визнала необхідність змін та опублікувала нову версію «Великої Хартії університетів», прийняття якої хоч і затрималося через пандемію COVID-19, все ж є неминучим і буде зроблено найближчим часом.

Та й сам вплив пандемії COVID-19 змінив науково-освітній простір на «до» та «після». Дистанційна форма здобуття освіти, яка зазвичай займала незначний відсоток освітніх послуг, раптом перетворилася на головний інструмент освітньої спільноти. Неймовірними темпами

почали розвиватися інструменти, що дозволяють проводити навчання в режимі он-лайн: M\$ Teams отримав можливість проводити веб-трансляції до 10 000 користувачів, Google повністю переробила своє програмне забезпечення для веб-конференцій та створила новий продукт Google Meet. Освітній проект «На Урок», що орієнтований на онлайн-навчання, увійшов у першу десятку запитів Google українських користувачів у 2020 році і т. д., і т. п.

Взяти хоча б НТУ «ХПІ». Ще навесні 2020 р., коли через загрозу пандемії COVID-19 в Україні було введено загальний карантин, викладачам університету було надано право використовувати будь-які інструменти, які дозволяють вести навчання онлайн. Це могли бути програмні продукти компанії Microsoft, які окрім базових продуктів Office 365 також містять такі потужні інструменти, як: M\$ Teams; M\$ Class Notebook; M\$ Stream; M\$ Yammer; M\$ SharePoint тощо, так і інші програмні комплекси як то Google Classroom, Google Hangouts, Google Meet; відео-конференції Zoom, Cisco webex, Basecamp, LMS Moodle і т. д. Для вибору того чи іншого інструменту, по суті, було достатньо рішення кафедри. Хоча весь процес і проходив під повним контролем дирекцій/деканатів, а також навчального і методичного відділів НТУ «ХПІ».

Такий підхід дозволив швидко подолати виклики дистанційного навчання, що постали перед універ-

ситетом. Диверсифікаційний підхід дозволив налагодити роботу без збоїв: викладачі використовували звичні для них програмні комплекси і не мали проблем із адаптацією до нових освітніх реалій. Окрім того, не було жодних проблем з перенавантаженням серверу центру дистанційної освіти, які неминуче трапилися б, якби було прийнято рішення використовувати LMS Moodle, який до цього часу переважно використовувався для організації заочно-дистанційної освіти.

Разом з тим, вже наприкінці весни розпочалася розробка та впровадження єдиної стратегії розвитку дистанційної освіти в університеті: до вже запущеного «Кабінету студента» додався «Кабінет викладача», що дозволило успішно провести літню сесію дистанційно. В методичній раді було створено постійно діючу комісію з впровадження сучасних інформаційних технологій у навчальний процес, учасники якої активно взялися за розвиток корпоративної системи комунікацій в університеті. Як результат, зараз кожен студент і викладач харківського Політеху має свій акаунт у корпоративній мережі Office 365, на основі якої побудовано весь навчальний процес в університеті.

До чого це я?
27–29 січня в НТУ «ХПІ» відбулася вже традиційна XVIII Міжнародна школа-семінар «Сучасні педагогічні технології в освіті», якій судилося поставити не один рекорд, але головний з них — вона повністю була проведена на базі корпоративної мережі Office 365 та програмного продукту M\$ Teams: 977 зареєстрованих учасників, від 45 до 314 слухачів з близько 100 міст України та країн Європейського союзу під час кожного вебінару. Всі вони об'єдналися разом для проведення 28 майстер-класів, під час яких отримали

практичні навички та вміння проведення занять, знайомилися із сучасними педагогічними технологіями, обговорили як специфічні форми викладання конкретних дисциплін, так і проблеми, що вимагають координації дій освітніх установ. І все це стало можливим завдяки застосуванню дистанційних технологій.

Цікаво, що семінари зі STEM-освіти в рамках школи-семінару провели вперше лише минулого року. І вони відразу ж отримали схвальні відгуки освітян. Цього року STEM-лабораторії значно розширили, а серед спікерів були не лише викладачі НТУ «ХПІ», а й провідні Європейські фахівці з цього напрямку, як то викладач Університетського коледжу Лондона Деніз Балмер (Denise Balmer (Велика Британія), провідні викладачі кафедри фізики факультету фізико-математичних наук Карлового університету (Чехія) Дана Мандікова (Dana Mandíková), Зденек Дрозд (Zdeněk Drozd), які поділилися своїм досвідом та надали безліч практичних рекомендацій по застосуванню методології навчання, яка може стати у нагоді працівникам освіти будь-якого рівня від молодшої школи до закладів вищої освіти.

Традиційно значний внесок до роботи майстерень зробила кафедра педагогіки і психології управління соціальними системами ім. академіка А. Зязюна НТУ «ХПІ», викладачі якої представили цілу серію педагогічних майстерень та майстер-класів, під час яких розкрили загальну структуру професійної діяльності педагога вищої школи та сучасні вимоги до неї.

Віriamo, що XVIII Міжнародна школа-семінар «Сучасні педагогічні технології в освіті» не лише дала учасникам змогу обмінятися власним досвідом щодо шляхів подолання проблем упровадження інновацій у навчальний процес, а дійсно сприяла підвищенню ефективності професійної діяльності у сфері освіти всіх її учасників.

Сергій Радогуз, начальник методичного відділу НТУ «ХПІ».

«Важливо відчувати себе затребуваним!»

Доктор технічних наук, старший науковий співробітник, доцент Роман Валентинович Зайцев став переможцем обласного конкурсу «Вища школа Харківщини: кращі імена» у номінації «Молодий науковець». Вже протягом п'яти років він завідує кафедрою фізичного матеріалознавства для електроніки та геліоенергетики, її випускник нашого університету очолив у віці 30 років, а до цього навчався тут в аспірантурі, працював викладачем-стажистом та старшим викладачем.

Діяльність цього молодого талановитого науковця та керівника багатогранна. Він був співвиконавцем кількох науково-дослідних робіт, проекту Держзамовлення, гранту Національного фонду досліджень України, керівником молодіжних НДР «Автономна гібридна фотоенергетична установка з інтелектуальною системою відбору потужності», «Розробка конструктивного рішення гнучкої тонкоплівкової сонячної батареї для гібридної термофотоенергетичної установки автономного теплопостачання».

Доцент Роман Зайцев — автор понад 200 наукових та науково-методичних видань (з них 40 у науковій базі Scopus), 10 патентів України, монографії, 2 навчальних посібників, він є членом експертної ради МОН з експертизи проектів наукових робіт, Галузевої експертної ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, організаційних та програмних комітетів Міжнародних наукових конференцій IEEE Ukraine.

Брав участь у міжнародних проектах Erasmus+ Teaching and Training Higher Education — KA107 International mobility (Чехія), 2017 р., Erasmus+ Teaching and Training Higher Education — KA107 International mobility (Греція), 2018 р., був виконавцем STCU Project 4301 «The development of laboratory technology for preparation the flexible solar cells on the CdTe base» та State Order Project 477 «The development photoenergy system based on multijunction silicon solar cells with vertical diode junction».

Наукові інтереси доцента Р.В. Зайцева пов'язані з дослідженнями електричних та електронних властивостей, діодних параметрів, спектральної залежності фоточутливості, фотоелектричних характеристик для оптимізації тонкоплівкових та монокристалічних сонячних елементів; розробкою високоефективних сонячних елементів і перетворювачів на основі напівпровідникових структур; розробкою імітаторів сонячного спектра нового типу для дослідження параметрів сонячних батарей та ін.

Вагомі результати наукової діяльності Романа Валентиновича були відзначені стипендіями Президента України та Кабінету Міністрів України для молодих вчених, премією Президента України для талановитих молодих вчених, стипендією Верховної Ради України для молодих вчених — докторів наук, він неодноразово визнавався кращим молодим науковцем ХПІ.

«Сьогодні середній вік співробітників кафедри фізичного матеріалознавства для електроніки та геліоенергетики трохи вищий за 40 років, — розповідає герой цієї публікації. — Ми, молоді науковці, знаходимо спільну мову і між собою, і з більш досвідченими нашими колегами. Впевнений, що у будь-якому колективі дуже важливим є діалог. Тому на кафедрі завжди йде корисне, предметне спілкування, ми залучаємо молодь до активної роботи з наукових досліджень. На жаль, не завжди є можливість заохочувати талановитих молодих науковців матеріально, але у них є бажання, зацікавленість, ентузіазм. Викладачі кафедри відкриті до нових наукових, педагогічних відей, як вітчизняних, так і міжнародних. Наші співробітники беруть активну участь у міжнародних освітніх та наукових програмах, отримують гранти на подальші дослідження. Взагалі ж приємно бачити позитивну динаміку розвитку науки, яка намітилася в останні роки і в нашому університеті, і в країні в цілому. Це пов'язано з належним державним фінансуванням сектору, де працюють молоді науковці, у яких з'являється можливість займатися реальними науковими темами, відчувати себе затребуваними».

На знімку (зліва направо): заступник голови Харківської облдержадміністрації Є.В. Грицьків, доцент Р.В. Зайцев та ректор Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна В.С. Бакіров.

Стипендиат Президента України, магістр, молода мама

Імя Жанны Краевской (МИТ-НЗ196) уже встречалось на страницах нашей газеты (№13–14 от 23.12. 2020 г.). Мы писали о торжественной церемонии награждения лучших студентов нашего университета, которая состоялась 20 ноября минувшего года. Тогда Жанна получила свидетельство о присуждении ей стипендии Президента Украины.

Встреча с ней, к сожалению, оказалась невозможной — Жанна вся в заботах о маленьком сыне, и Валерия Валерьевна Субботина, заведующая кафедрой «Материаловедение», любезно согласилась передать ей наши вопросы.

«Я была очень рада, когда получила стипендию Президента — говорит Жанна. — Это высшая награда за приложенные усилия и старания в учебе. Очень много политехников достойны этой стипендии, поэтому я даже не рассчитывала на ее присуждение».

Жанна получила диплом бакалавра с отличием и, поступив в магистратуру, твердо решила окончить ее без единой 4-ки. Пока все идет по плану.

На первом и втором курсах ее любимым предметом была высшая математика, что касается предметов по специальности, то это новые функциональные материалы, теоретические основы поверхностной обработки термическими методами, наноструктурные материалы и покрытия, специальные и цветные металлы и сплавы. Жанна

участвовала в различных олимпиадах и конференциях, занимала призовые места на олимпиаде по высшей математике, по специальности.

После окончания магистратуры девушка собирается продолжать обучение в аспирантуре. В будущем Жанне хотелось бы работать на своей родной кафедре, передавая знания, полученные от преподавателей, известных ученых и опытных, внимательных педагогов.

Собираясь стать мамой, героиня этой публикации ощущала поддержку и понимание со стороны одноклассников и преподавателей. Ей всячески помогали, организовывали учебный процесс так, чтобы не подвергать опасности ее здоровье в условиях пандемии.

Отец маленького Льва учится в аспирантуре Научно-исследовательского центра промышленных проблем развития НАН Украины. Жанна хочет, чтобы сын в будущем пошел по стопам мамы, но уже сейчас считает, что все будет зависеть от его способностей и предпочтений. В семье Жанны уже были и есть политехники — дедушка и бабушка мужа, свекровь оканчивали кафедру материаловедения. Дедушка — Александр Алексеевич Павлюченко — много лет преподавал на кафедре материаловедения, а свекровь Елена Александровна Краевская с момента окончания института и по сей день преподает в ХПИ.

Акобирхон Орифджонов:

«Помогать тем, кто в этом нуждается»

НТУ «ХПИ» — университет международный. Кроме украинских студентов, здесь учатся около 1500 граждан многих зарубежных стран — Турции, Марокко, Египта, стран СНГ (Туркменистан, Таджикистан, Узбекистан) и др. Многие десятилетия иностранцы, получившие диплом нашего славного вуза, делали его известным во всем мире.

Акобирхон Орифджонов (КИТ-118ir) приехал в Украину из Узбекистана. Сейчас он учится на 3 курсе кафедры вычислительной техники и программирования, на специальности «Компьютерная инженерия», образовательная программа «Современное программирование, мобильные устройства и компьютерные игры». Герой этой публикации уверен, что знания, опыт и навыки, полученные в НТУ «ХПИ», помогут ему в будущем основать свой бизнес на родине.

«Мне очень нравится стиль и методика преподавания в харьковском Политехе, преподаватели доступно объясняют лекционный материал, дают реальные знания. Это дорогого стоит! Мои любимые предметы «веб-дизайн» и «компьютерная графика». Помимо учебы продолжаю заниматься спортом. Я двукратный чемпион мира, 8-кратный чемпион Узбекистана по тайскому боксу Муай-тай, мастер спорта международного класса и имею право судейства соревнований. Сам тренирую детей и участвую с ними в соревнованиях (на снимке). В будущем хочу воспитать не одного чемпиона!»

Я успел побывать в разных городах Украины, но больше всех мне понравился Харьков. Он процветает и развивается! Я влюбился в этот студенческий город! Я знаю, как тяжело приходится тем ребятам, которые впервые покидают родительский дом и поселяются в общежитиях. Без родительского контроля у некоторых из них возникают проблемы, связанные с наркоманией и нарушением закона. Привлечь молодежь к здоровому образу жизни — цель благотворительных акций, бесплатных тренировок для всех желающих, которые я провожу в парке «Юность» и в Саржином яру. Также мы проводили турнир по футболу

и мастер-класс по разным видам спорта для воспитанников детских домов. Для самых маленьких участников добровольцы провели веселые конкурсы и вручили сладкие подарки. Два года назад, например, мы проводили акцию «Твори добро» — собирали мусор на Алексеевском жилмассиве».

Акобирхон и его спортивная команда проводят различные мероприятия в детских домах, для детей сирот. Их добрые дела направлены на то, чтобы дети радовались жизни и чувствовали себя увереннее. Они помогают им и тренируют ребят абсолютно бесплатно. «Наш долг помогать

тем, кто в этом нуждается», — часто повторяет герой этой публикации.

Акобирхон выражает благодарность заведующему кафедрой Сергею Геннадиевичу Семёнову, куратору курса Елене Петровне Черных, декану факультета КИТ Максиму Игоревичу Главчеву за помощь в обучении и моральную поддержку, в которой так нуждался после смерти отца.

Желаем Акобирхону дальнейших успехов в нашем университете, блестящей карьеры на родине, приятных воспоминаний об Украине и Харькове!

Беседовал Владислав Назаренко.

У чому твій секрет, «двійка»?

Гуртожиток №2 знову попереду! З року в рік проводиться конкурс-огляд на кращу студентську домівку, і «двійка» задає високу планку, тримаючись у числі переможців.

Минулого року цей гуртожиток також отримав пальму першості, так у чому ж секрет «двійки»? З цим запитанням ми звернулися до студентки кафедри електричних станцій,

голови студентської ради гуртожитку Анни Гуревої (Е-М1206).

«Відповідь проста: ніякого секрету немає. Є велика дружна сім'я студентів, яка день у день працює над поліпшенням побуту та облаштування території. Є щоденна кропітка робота студентського самоврядування, працівників гуртожитку, незмінним завідувачем якого є Нанулі Павлівна Капанадзе, і керівництва науково-навчального інституту енергетики, електроніки та електромеханіки НТУ «ХПІ». Ми разом стежимо за станом будівлі і прилеглої території, роз'яснюємо студентам правила нашого гуртожитку, допомагаємо першокурсникам облаштуватися і розпочати самостійне доросле студентське життя, яскраве і розмаїте.

Студентська рада, як і колеги з інших гуртожитків, вирішує безліч проблем, крім тих, які повністю лягають на плечі технічних служб гуртожитку. Ми займаємося поселенням, слідуємо за санітарним і протипожежним станом кімнат, поверхів і місць загального користування. Нам, членам студентської ради, доводиться докладати зусиль, щоб привчити студентів до охайності, порядності, жити пліч-о-пліч і миритися з особливостями сусідів. Ми регулярно перевіряємо стан кімнат і вчасно звертаємося до працівників у разі виникнення технічних проблем. З вирішенням останніх нам допомагає, в першу чергу, Нанулі Павлівна, а якщо відчуваємо, що не впораємося власними силами гуртожитку, завжди можемо

заручитися підтримкою адміністрації університету та інституту. І я хочу подякувати усім: і студентам, і керівництву НТУ «ХПІ», і всім працівникам гуртожитку за підтримку і вашу невтомну працю, яка забезпечує затишок у нашому спільному домі.

Кожен мешканець «двійки» знає: студрада забезпечує зворотній зв'язок між студентами і керівництвом гуртожитку, інституту, університету, і цей зв'язок допомагає вирішувати студентські проблеми своєчасно!

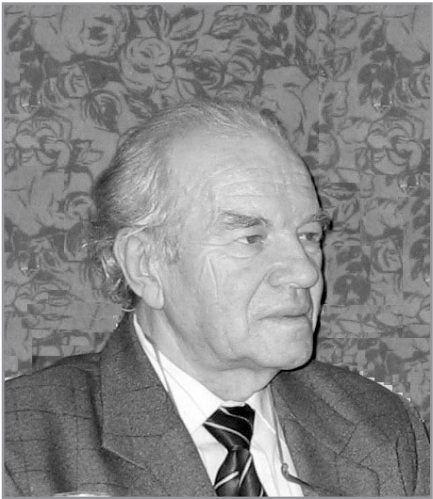
Цього року ми були поставлені в нові умови і навчання, і проживання. Ми відмовилися від багатьох запланованих заходів, життя в гуртожитку стало значно тихішим, адже студенти роз'їхалися по домівках для онлайн навчання, і мені шкода, що пандемія стала на заваді реалізації наших планів, та у нас все попереду!

Однак життя у гуртожитку не зупинилося, були деякі корективи через карантин, наприклад, обробка приміщень та місць загального користування що дві години. На вході у гуртожиток кожен студент має скористатися антисептиком для обробки рук, і ми забезпечуємо цю можливість.

Повертаючись до запитання, яке поставили напочатку, я з упевненістю скажу, що відрізняє наш гуртожиток від інших — спільність інтересів студентів і адміністрації, керівництва інституту, бажання невинно працювати над собою, поліпшувати побут і умови проживання в гуртожитку. Разом ми зможемо все!»

Розмовляла Марина Абрамчук.

Історія однієї указки

ДО 90-РІЧЧЯ
ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ПРОФЕСОРА
В.М. КОСЕВИЧА

На кафедрі фізики є указка, який вже понад 55 років. У чому її цінність? Чому звичайна дерев'яна указка стала незвичайною, цінною реліквією і навіть берегинею історії? Відповідь на ці питання дають наявні на ній написи. З цією указкою захищали свої дисертації аспіранти та здобувачі, науковим керівником яких був видатний вчений, відомий фахівець в галузі електронної мікроскопії та дослідження структури тонких плівок, професор, доктор фізико-математичних наук Вадим Маркович Косевич (1931–2016 рр.). Після кожного захисту він зачинався ненадовго в своєму кабінеті і вирізав на указці прізвище здобувача наукового ступеня і рік захисту. Таким чином, на указці виявилось 25 імен науковців, що захистилися в період з 1964 по 2004 рік. Основна частина цих наукових робіт була виконана на кафедрі теоретичної та експериментальної фізики, засновником і керівником якої з 1972 р був В.М. Косевич. За цей період на кафедрі ТЕФ були проведені сотні наукових досліджень, результати яких опубліковані в престижних наукових журналах, повідомлені на багатьох наукових конференціях різного рівня, виконані десятки госпдоговірних і держбюджетних робіт.

Наукова школа професора В.М. Косевича була широко відома в Радянському Союзі і користувалася заслуженим авторитетом. Якщо до наукових досліджень можна застосувати таке поняття як «Знак якості», то роботи, виконані під керівництвом Вадима Марковича, були саме такими. Монографії В.М. Косевича донині є тією науковою класикою, яка не старіє; вони є настільними книгами для нових поколінь фахівців у галузі електронної мікроскопії тонких плівок. На кафедрі ТЕФ були виконані піонерські роботи з візуалізації кристалічної решітки, із застосуванням комп'ютерних методів теоретичного розрахунку електронно-мікроскопічних зображень, з вивчення епітаксialного росту і дефектної структури металевих і напівпровідникових плівок.

Не можна не згадати і про педагогічний дар В.М. Косевича, його вміння пояснити, зацікавити, надихнути. Його лекції, доповіді на конференціях, виступи на вчених радах були яскравими подіями, що надовго запам'ятовувалися. Він був висококласним лектором і доповідачем, талановито малював і писав вірші, був мудрим керівником і просто чудовою людиною. Його поважали колеги і любили учні, багато з яких згодом стали його колегами. У 2017 році на базі кафедр ТЕФ і ОЕФ була створена кафедра фізики, на якій традиції, закладені Вадимом Марковичем Косевичем, дбайливо зберігаються тими, чиї імена були багатьох років тому вирізьблені на історичній указці рукою Учителя.

Олена Любченко, професор, завідувач кафедри фізики.

Диплом магістра

Єгор Костюченко отримав у грудні 2020-го. Зовсім недавно наша газета (№11–12 від 25.11.2020 р.) писала про нього — Кирпичовського стипендіата, студента інженерно-фізичного інституту (кафедра фізичного матеріалознавства для електроніки та геліоенергетики).

«Коли я тільки прийшов в ХПІ, був приємно вражений викладачами університету, вони ставляться до студентів з повагою, по можливості завжди йдуть назустріч, намагаються допомогти у важкий момент. Принаймні так було на моєму факультеті і кафедрі. Саме за це говорю «Дякую» університету та його викладацькому складу. З усіх викладачів, у яких мені доводилося вчитися, можу виділити декількох, які запам'яталися компетентними майстрами своєї справи — я маю на увазі рівень і якість викладання, досвід людини в сфері, яку він викладає, ставлення до учнів. Можу назвати, наприклад, Олександра Васильовича

Кузьменка, кафедра права, предмет «правознавство»; Андрія Олексійовича Ларіна, кафедра українознавства, культурології та історії науки, предмет «історія науки і техніки»; Євгена Ігоровича Короля, кафедра промислової та біомедичної електроніки, предмет «аналогова схемотехніка»».

ПЕРШОКУРСНИКИ

Група І-220в: «Долаємо труднощі разом!»

У першокурсників групи І-220в кафедри геометричного моделювання та комп'ютерної графіки ще попереду роки навчання в нашому університеті, які, насправді, пролетять як одна мить. Але вже зараз вони загартовані першою своєю сесією, яку успішно склали, «притиранням» у колективі. Незважаючи на те, що у зв'язку з карантинним більшість занять проходили онлайн, студенти встигли здружитися, знайти спільні інтереси. В цьому їм допомагають куратор групи, старший викладач кафедри фізики О.С. Водорез та староста Таїсія Яценко.

«Бути куратором групи — це мій перший досвід, — розповідає Ольга Станіславівна, і у мене, і у студентів виникає багато питань, які успішно вирішуємо в найкоротший термін. Мені дуже приємно бачити, як студенти допомагають один одному, і не тільки у навчанні. Перший семестр видався досить складним для першокурсників, адже був коротшим на місяць при незмінному обсязі завдань та поєднував заняття онлайн і офлайн. Але хлопці та дівчата добре впоралися з цими труднощами, про що свідчать гарні результати сесії. Звісно, не обійшлося без «хвостів», проте студенти зробили висновки і, маю на-

дію, що ситуація не повториться у майбутньому».

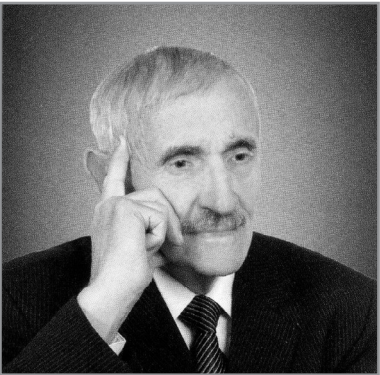
У Таїсії Яценко бажання стати старостою та її високі рейтингові бали дозволили посісти цю відповідальну «посаду». «Усі дуже швидко познайомилися один з одним, — говорить дівчина. — Досить сильна за підготовкою група, майже усі старанно вчать та зацікавлені в отриманні знань. Хлопці та дівчата відповідальні, ставляться один

до одного з порозумінням і завжди готові прийти на допомогу: поділитися конспектом чи пояснити матеріал. Я допомагаю вирішувати організаційні питання. Наша група активно спілкується у чатах Телеграму, де обмінюємося інформацією як з куратором, так і з керівництвом інституту.

Перша сесія була важкою та спочатку здавалася чимось жакливим! У цьому семестрі наше

КОЛОНКА ЮВІЛЯРА

Професор Георгій Григорович Жунь

23 січня 2021 року виповнилося 85 років відомому вченому, доктору технічних наук, професору кафедри «Технічна кріофізика», академіку Міжнародної академії холоду Георгію Григоровичу Жуню. У невпинному творчому процесі професор Г.Г. Жунь розпочав п'яте 10-річчя своєї діяльності в НТУ «ХПІ». Георгій Григорович — знакова постать, людина, яка зробила величезний внесок у розвиток Харківського політехнічного. В кінці 70-х минулого сторіччя, як відомий спеціаліст-криогенщик, Георгій Григорович був запрошений на новостворену в НТУ «ХПІ» кафедру «Технічна кріофізика», де згодом блискуче захистив докторську дисертацію.

Для підготовки кваліфікованих спеціалістів у галузі криогенної та холодильної техніки професор Г.Г. Жунь обґрунтував доцільність вивчення студентами багатьох нових дисциплін. Зокрема, у дисципліні «Розрахунок та проектування холодильного і технологічного

обладнання» він навчає студентів проектуванню промислових холодильних систем та вибору для них необхідного обладнання. Підготовка таких фахівців дуже актуальна для України, бо забезпеченість ними становить сьогодні лише 40 відсотків від потреби. У дисципліні «Криогенні системи скраплення та розділення газових сумішей» майбутні фахівці навчаються високоефективним методам виробництва скраплених газів, зокрема кисню, який у даний час є стратегічною речовиною у зв'язку з широким його застосуванням для лікування від COVID-19.

Все життя професора Жуня є постійним служінням науці. Всі ці роки, на кафедрі і в умовах виробництва, він займався розробкою нового енергозберігаючого теплозахисту для промислових кріопристроїв та кріоемностей. Було розроблено 28 розрахунково-експериментальних методик, виготовлено експериментальне обладнання. На основі отриманих Георгієм Григоровичем результатів вперше було розроблено банк даних, який не має аналогів у світовій літературі. Розроблені високоефективні нові ізоляційні матеріали та енергозощаджуючі конструкції і технології із банку даних були впроваджені на Харківському заводі транспортного обладнання у серійне виробництво 7 типів нових промислових кріобіологічних посудів Дьюара ємністю від 5 л до 30 л, які мають кращі теплозахисні характеристики у порівнянні з іноземними аналогами. Вже виготовлено за розробленою технологією понад 160 тисяч таких високоякісних кріопосудів. При їх експлуатації щорічно отримується

економічний ефект до 9 млн. гривень. На основі нової технологічної системи професор Г.Г. Жунь розробив принципово новий конденсаційно-адсорбційний вакуумний насос-сепаратор, який може бути також використаний при роботі термоядерного реактора. Наукова громадськість шанує професора Г.Г. Жуня як засновника нового наукового напрямку з проектування, конструювання та промислового виготовлення найбільш ефективного теплозахисту з шарів екранно-вакуумної теплоізоляції (ЕВТІ) для різноманітних кріопосудів та кріопристроїв, а також як розробника багатопарового вакуумного насоса-сепаратора для отримання більш глибокого вакууму та відкачки і розділення складних газових сумішей.

Визнанням авторитету Г.Г. Жуня як діяча науки і техніки є його обрання академіком Міжнародної академії холоду. Він є членом редколегії журналу «Технічні гази», членом експертної комісії спеціальності 142 «Енергетичне машинобудування», автором понад 140 наукових публікацій у вітчизняних та закордонних виданнях (зокрема у SCOPUS), доповідей на 22 міжнародних і вітчизняних конференціях, монографії та підручника «Криогенні енергозберігаючі системи теплозахисту, вакуумування та устрої» 2018 р.

Колектив кафедри «Технічна кріофізика» вітає Георгія Григоровича з ювілеєм, бажає йому міцного здоров'я, творчого натхнення та подальших наукових відкриттів, успішної роботи у підготовці висококваліфікованих спеціалістів для пріоритетних напрямків науки і техніки!

Міцного здоров'я та нових здобутків!

10 лютого громадськість університету, колеги, друзі, близькі вітали з ювілеєм Руслана Павловича Мигущенка — проректора НТУ «ХПІ», доктора технічних наук, професора.

Випускник ХПІ 1996 року, він подальше життя пов'язав з нашим університетом, навчаючись в аспірантурі на рідній кафедрі вимірювально-інформаційної техніки, займався розробками систем управління багатозонними прохідними технологічними агрегатами. За безпосередньою участю Р.П. Мигущенка було створено близько 1000 систем управління, а географія їх впровадження поширювалася від Карелії на півночі до Сирії на півдні, і від Польщі на заході до Туркменістану на сході. Тут він пройшов шлях від інженера до асистента, а згодом доцента і професора. Захистив кандидатську і докторську дисертації. Руслан Павлович обіймав свого часу посаду заступника декана з наукової роботи факультету автоматики та приладобу-

дування. Упродовж 2003–2005 рр. був заступником відповідального секретаря приймальної комісії НТУ «ХПІ», а з 2006 по 2014 рр. — відповідальним секретарем.

Набраний з роками досвід і свої організаційські здібності він проявив, працюючи з 2015 р. на посаді проректора НТУ «ХПІ» з навчально-педагогічної роботи. У цей період в університеті відбувалися кардинальні реорганізаційні процеси та реструктуризація. Професор Р.П. Мигущенко активно і цілеспрямовано вирішував поставлені перед ним завдання, чим сприяв підвищенню рівня навчально-методичної роботи в університеті.

Результати наукової діяльності ювіляра — розробки теоретичних, алгоритмічних, апаратних і програмних засад у системах вібродіагностики складних промислових об'єктів — впроваджені на провідних підприємствах Харкова та області, таких як ТОВ «НВФ ДКБ Холодмаш», Державне підприємство

«Харківський бронетанковий завод», Державна установа «Інститут загальної та невідкладної хірургії імені В.Т. Зайцева НАМН України» тощо.

Своє 50-річчя Руслан Павлович зустрів у розквіті своїх здібностей, щоденною працею доводячи свою відданість університету, колектив якого щиро вітає його з ювілеєм і зичить міцного здоров'я, нових здобутків, добробуту і процвітання його родині!

Натхнення і вдач!

Співробітники дирекції навчально-наукового інституту механічної інженерії та транспорту вітають Вікторію Вікторівну Шпетну з ювілеєм. Вона працює в НТУ «ХПІ» з 2004 року і встигла здобути

тут повагу й авторитет. Зараз займає посаду інженера-програміста 1 категорії. Всі щиро бажають Ювіляру завжди бути здоровою, веселою, радісною! Усмішка Вам до лиця, загадуйте бажання і вірте, що краще ще попереду.

*Вітаємо щиро і палко!
Життя — не солодкий калач,
Та вічних тобі, Ювілярко,
Здоров'я! Натхнення і вдач!*

Колектив ННІ МІТ.

ТВОЯ ІСТОРІЯ, ХПІ

Перший конструктор гелікоптера

ПАМ'ЯТІ ГЕОРГІЯ БОТЕЗАТА
(1882–1940 рр.)

2020 р. був ювілейним для нашого університету. Його 135-річчя — це серйозна і знакова подія. Харківський практичний технологічний інститут ім. Імператора Олександра III став першим технічним навчальним закладом України і випускав інженерів за двома напрямками — хімічним і механічним. Випускники ХТІ засвоювали ще чимало спеціальностей, досягали вершин і ставали основоположниками наук. Одним із них був випускник ХТІ 1908 року Георгій Олександрович Ботезат.

Народився майбутній вчений 7 червня 1882 року в сім'ї потомствених дворян із старовинного молдавського роду в Санкт-Петербурзі (за даними авіаційної енциклопедії — у Кишиневі — прим. редакції). Батько Олександр Ілліч служив в МЗС Російської імперії, і сім'я Ботезатів, в якій окрім сина було ще дві доньки, мешкала в Парижі, де батько працював у посольстві. Але після його смерті в 1900 році мати з дітьми повернулася на батьківщину і оселилася в Кишиневі.

У 1902 році Георгій закінчив Кишинівське реальне училище і вступив на механічне відділення Харківського технологічного інституту, але 1905 р. у зв'язку з «шиллерівською історією» ХТІ закрили. Це був єдиний рік за всю історію інституту, коли не відбувся випуск інженерів. На щастя, надалі ні світової війни, ні евакуації, ні революції не стали причиною закриття нашого університету або скасування випусків.

Фінансова підтримка друзів батька і родичів допомогла Георгію продовжити навчання за кордоном — він отримав спеціальні інженеро-електрика в Бельгійському Електротехнічному інституті в Льежі, де навчався в 1905–1907 рр. Та про рідний ХТІ молодий інженер не забув: 1908 року закінчив інститут з відзнакою, його дипломна робота присвячена проектуванню електростанції. У списку випускників напроти прізвища Ботезат зазначено: «іноземний інженер».

Цього ж 1908 року колишній викладач Георгія по ХТІ отець Василь Добровольський у Каплунівській церкві охрестив Павла — первістка Лідії

* У 1903 р. через тиск на студентів з боку дирекції інституту, розпочалися протести. Ректор М.М. Шиллер 1904 року виключив 213 студентів за участь у масових заворушеннях. Професори, викладачі і лаборанти, які висловили письмовий протест проти такого свавілля адміністрації, у квітні були звільнені. Серед них відомі вчені П.П. Копняев, М.Д. Пильчиков, Г.Ф. Проскура.

ЗАЛИШАТЬСЯ В ПАМ'ЯТІ

З глибоким сумом редакція готувала цю частину чергового випуску «Політехніка»... Занадто багато на цій шпальті імен наших товаришів, колег по тривалій спільній роботі, друзів, які пішли з життя. Велика сім'я політехніків провела їх в останню путь і назавжди збереже пам'ять про них у своїх серцях.

Валерій Васильович Бурега

27 січня 2021 р. помер Заслужений діяч освіти України, доктор соціологічних наук, професор, полковник у відставці Валерій Васильович Бурега.

Професор В. В. Бурега обіймав посаду завідувача кафедри соціології та політології з 2014 по 2020 рр. Як талановитий керівник, він самовіддано працював на благо кафедри, НТУ «ХПІ», України. Він був порядною, творчою людиною, вчителем для багатьох студентів, аспірантів, викладачів.

Пішла у вічність Людина з великої літери, талановита, яскрава, справжня. Світла пам'ять про Валерія Васильовича Бурегу вічно житиме у наших серцях. Висловлюємо свої щирі співчуття всім рідним і близьким померлого.

Колектив кафедри соціології та політології НТУ «ХПІ».

Микола Григорович Єфіменко

На 84 році життя помер видатний вчений в галузі зварювання та матеріалознавства, професор кафедри зварювання НТУ «ХПІ», доктор технічних наук Микола Григорович Єфіменко. Відомий вчений, він підготував і виховав кілька поколінь інженерів та науковців.

Випускник Українського заочного політехнічного інституту, Микола Григорович очолював лабораторію зварювання на заводі ім. В.О. Малишева, там виконав ряд важливих досліджень у напрямі міцності, технологій, обладнання та контролю якості зварювання броньових сталей. Протягом майже 20 років (1985–2004) працював завідувачем кафедри зварювального виробництва Української інженерно-педагогічної академії. У 2012 році Микола Єфіменко став професором кафедри зварювання НТУ «ХПІ», де викладав спеціалізовані курси. Він був автором понад 300 наукових праць, 27 патентів і багатьох винаходів, навчальних посібників, керував аспірантами, був членом спеціальних вчених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій. «Смерть Миколи Григоровича — важка втрата для всієї зварювальної науки і, особливо, для тих, хто працював з ним, був його учнем. Ми назавжди збережемо в своїй пам'яті світлий образ Миколи Григоровича, нашого колеги і Вчителя!», — говорять представники кафедри зварювання ХПІ.

Олександрівні і Георгія Олександровича Ботезатів. Наступні два роки — 1908–1909 — Георгій Ботезат провів у Європі, навчаючись та невтомно вдосконалюючи знання в Геттінгенському та Берлінському університетах. Результатом наполегливої праці стала перша в світі докторська дисертація з авіації «Дослідження в галузі стабільності аероплана», яку молодий інженер захистив у Сорбонні в 1911 р. Того ж року Г. Ботезат повернувся до Росії, і почав викладати в Санкт-Петербурзькому політехнічному інституті. На жаль, роботу перервала Перша світова війна. Ще до війни Георгій Олександрович видав книги: «Вступ до вивчення стійкості аеропланів». СПб., 1912, «Etude de la stabilite de l, aeroplan». Paris, 1911, а також «Дослідження явища роботи лопа-тевого гвинта». Пг., 1917.

З початком війни Георгій Олександрович виступав експертом у різних військово-технічних закладах, а з 1916 року — в складі Технічного комітету Управління Військово-повітряного Флоту Військового міністерства.

У 1914 році Ботезат отримав посаду головного конструктора авіаційного відділення Акціонерного товариства електромеханічних споруд «ДЕКА». Під його керівництвом побудовано гідроскопічний приціл та інші типи авіаційного обладнання, проектувалися літаки різного призначення. З 1915 року в авіаційних частинах успішно застосовувалися балістичні таблиці Ботезата, які дозволяли робити поправки на швидкість польоту і напрям вітру. Найважливішим внеском вченого в авіаційну науку в ці роки була розробка в 1916 р. імпульсної теорії гвинтів, яка отримала високу оцінку як вітчизняних, так і зарубіжних фахівців. Її вдосконаленням науковець займався все своє життя. У жовтні 1917 р. створено перший літак конструкції Ботезата, та революція перервала будівництво нових машин інженера у Росії. Нова влада зберегла за Георгієм Олександровичем посаду керівника Головного аеродрому, та громадянська війна не залишила можливості для наукової роботи.

У 1918 році Г. Ботезат прийняв пропозицію про роботу від уряду США і нелегально покинув Радянську Росію.

У Сполучених Штатах Георгій Ботезат став експертом в Національному консультативному комітеті з аеронавтики. Американці розуміли величину російського інженера, і 1921 р. Конгрес США признав Ботезату зарплатню в 10 000 доларів на рік і виділив суму в 200 000 доларів на будівництво для ВПС США експериментального гелікоптера! (Для порівняння: автомобіль Форда в ті роки коштував близько 250 доларів).

Уряд уточнив, що Ботезат повинен підготувати «креслення і дані для проектування, будівництва і контролю льотних випробувань гелікоптера», у свою чергу уряд повинен надати інженерів, матеріали, обладнання, ангарні площі. За умовами конструктор мав отримати 5000 доларів, лише коли інженерний відділ отримає від Ботезата перший комплект креслень і розрахунків, а коли машина буде готова — ще 4800. Якщо машина зможе піднятися на висоту 300 футів і без пригод повернутися в точку зльоту, конструктор матиме додаткові виплати — 20 тис. доларів. Апарат мав бути готовий до польоту на 1 січня 1923 року. Часу на його розробку і створення залишалося сім місяців.

До кінця 1922 року гелікоптер Ботезата був побудований, і 18 грудня відбувся перший політ! Це був перший гелікоптер, здатний до пілотованого, сталого, керованого польоту!

Згадаємо історію вертольотобудування: Поль Корню в 1907 році, використовуючи ідеї Леонардо да Вінчі, створив перший гелікоптер, здатний підняти людину, але його машині вдалося піднятися в повітря лише на 50 см і протриматися 20 секунд. Пізніше Корню поліпшив ці показники, але стійкого і керованого польоту йому домогтися не вдалося.

Гелікоптер Ботезата істотно відрізнявся від гелікоптерів класичної схеми. Це гігантський квадрокоптер з гвинтами діаметром понад 8 метрів і двигуном потужністю у 180 к.с. Американці прозвали гелікоптер Ботезата «Flying Octopus» — «Літаючий восьминіг». У 1922–1923 рр. апарат Ботезата здійснив більш як 100 польотів, піднімався на висоту кілька метрів, перевозив вантаж в 450 кг, здійснював політ з трьома пасажирами.

Набагато пізніше, 1940 року, великий російський конструктор Ігор Іванович Сікорський створив у США перший гелікоптер класичної схеми — з одним несучим гвинтом і з рульовим хвостовим гвинтом. Переважна більшість гелікоптерів зараз будуються за такою схемою.

Чотирьохгвинтова схема не отримала широкого поширення в створенні пілотованих вертольотів, однак зараз вона досить активно застосовується для безпілотників! Усі нинішні дрони і квадрокоптери — втілення ідей Георгія Ботезата.

За польотами «Летючого восьминога» стежила не лише публіка, а й офіційні особи: міністр торгівлі і майбутній Президент США Герберт Гувер, засновник Військово-Повітряних Сил США генерал Вільям Мітчелл, військовий міністр США того часу Ньютон Білл Бейкер.

Незважаючи на очевидні успіхи, Ботезату не вдалося домогтися запуску серійного виробництва гелікоптерів. «Літаючий восьминіг» залишився нехай і видатною, але одиничною, експериментальною моделлю.

Георгій Олександрович також працював над конструюванням літаків і експериментальних гелікоптерів, заснував фірму, яка виробляла вентилятори для ВМФ США. Іншим дітищем видатного інженера були дослідження траєкторій польоту в повітряному і безповітряному просторі, і саме розрахована Ботезатом траєкторія використана при виконанні Американської програми «Аполлон» — пілотованої висадки на Місяць!

Помер Георгій Ботезат у Бостоні в 1940 році після невдалої операції на серці і був похований з військовими почестями в Нью-Йорку. Архів вченого і конструктора зберігається в бібліотеці академії ВПС США. Можна тільки шкодувати про передчасну смерть видатного інженера. Скільки б він ще міг подарувати людству!

Так, випускник нашого університету став основоположником теорії і практики авіації. Напевно, тепер ніхто не здивується, що саме з нашого Університету виділився Харківський авіаційний інститут (нині НАУ «ХАІ»).

Сергій Ясак, студент групи Е-119сд.

При підготовці використано матеріали державного архіву Харківської області, статті та книги авторів: С. Назаренко, Г. Павлова «Пионерские работы харьковских технологов в области авиационной техники», Д. Журило «Становление и развитие Харьковского Технологического института в конце XIX — начале XX веков», В. Михеев «Георгий Александрович Ботезат 1882–1940».

Марина Віталіївна Ведь

9 травня цього року їй виповнилося б лише 60, хоча ніхто досі не дав би цих років Марині Віталіївні — енергійній, вродливій, завжди усміхненій. Відома вчена, фахівець у галузі хімічних технологій і сучасного матеріалознавства, доктор технічних наук, професор кафедри загальної та неорганічної хімії НТУ «ХПІ», вона за важливі наукові результати, досягнуті в галузі технологій формування конверсійних і композиційних покриттів була відзначена золотими медалями міжнародного конкурсу винаходів та інновацій «Новий час» у 2007 та 2010 рр. Ставала переможцем конкурсів наукових розробок Міністерства оборони України в 2013, 2016 і 2017 рр.

За заслуги перед українським народом була нагороджена Грамотою Верховної Ради України, Почесною грамотою Харківської обласної державної адміністрації та нагрудними знаками за вагомий особистий внесок у реалізацію завдань сучасної державної політики в галузі освіти, сумлінну працю, високий рівень професійної майстерності.

На рахунку Марини Віталіївні 800 науково-педагогічних праць: більше 350 статей, 14 підручників, серед яких три англомовні, навчальні посібники, 17 монографій, що видані в Україні та за її межами, 90 авторських свідоцтв і патентів, у т. ч. 5 закордонних. Як науковий керівник підготувала п'ять кандидатів наук і одного доктора наук. Все назване — далеко неповний перелік досягнень цієї талановитої, творчої, працелюбної жінки. Всі, хто знав Марину Віталіївну, запам'ятають її як багатогранну, чуйну, світлу особистість.

Ректорат Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», колективи навчально-наукового інституту хімічних технологій та інженерії, кафедри загальної та неорганічної хімії ХПІ висловлюють щирі співчуття родині Марини Віталіївни Ведь. Вічна пам'ять!

Юрій Миколайович Веприк

Доктор технічних наук, професор, вчений, педагог з великим досвідом, фахівець з перехідних процесів та унікальний знавець актуальної теми розрахунків режимів електроенергетичних систем у фазних координатах. Юрій Миколайович автор більш як 300 наукових публікацій, 6 навчальних посібників та монографій.

Він першим на кафедрі здійснив підготовку аспірантів з інших країн.

Сибіряк, прихильник здорового способу життя, він регулярно займався загартуванням на Шатилівському джерелі. Це в свої роки, яких прожив 8 десятиків.

Молюжавий, скромний, доброзичливий, тихий чоловік... Доля розпорядилася так, що після довгої хвороби нема з нами дорогого Юрія Миколайовича. Світла пам'ять про нього залишиться в його справах, учнях і серцях його співробітників.

Колектив кафедри передачі електроенергії.

Микола Іванович Погорелов

25 січня 2021 року на 81-му році пішов з життя наш колега, видатний педагог, вчений, професор, кандидат економічних наук, академік Академії наук вищої освіти України Микола Іванович Погорелов.

Більша частина трудової діяльності Миколи Івановича була пов'язана з Політехом. Він віддавав свій талант, свої сили і знання нашому університету: вів педагогічну діяльність, активну наукову роботу, протягом багатьох років був заступником відповідального редактора Вісника Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Економічні науки), а також головою профспілкової організації спочатку економічного факультету, а потім навчально-наукового інституту економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу.

На рахунку Миколи Івановича — понад 220 наукових публікацій, він підготував до захисту дев'ять кандидатів наук, протягом багатьох років був провідним лектором з навчальних дисциплін «Організація виробництва», «Економіка праці та соціально-трудові відносини», «Нормування праці», «Організація праці». Студенти і колеги високо цінували професіоналізм Миколи Івановича, його активну життєву позицію, твердість характеру, силу духу.

Колектив кафедри менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин сумує з приводу неопорної втрати і висловлює співчуття близьким та рідним Миколи Івановича.

Павло Миколайович Андренко

26 січня 2021 року на 74 році життя після тривалої хвороби пішов з життя Павло Миколайович Андренко, доктор технічних наук, професор кафедри «Деталі машин та мехатронних систем».

В 1977 році захистив кандидатську дисертацію у спеціалізованій вченій раді Політехніки Варшавської (Польща), у 2009 році — докторську в НТУУ «КПІ». Один із провідних науковців кафедри. Керував виконанням понад 20 науково-дослідних робіт. Він має понад 240 наукових публікацій, у тому числі 3 монографії, 18 робіт — у міжнародних періодичних виданнях, 33 авторські свідоцтва та патенти України, зробив більш ніж 70 доповідей на міжнародних науково-методичних конференціях та семінарах.

Павло Миколайович підготував 5 кандидатів технічних наук. Професор П.М. Андренко був також науковим консультантом 3 кандидатських робіт та офіційним опонентом при захисті 16 кандидатських і 2 докторських дисертацій. Павло Миколайович був членом двох спеціалізованих вчених рад із захисту докторських дисертацій, членом правління Міжнародної асоціації спеціалістів промислової гідравліки і пневматики та редколегії Всеукраїнського науково-технічного журналу «Промислова гідравліка і пневматика». Світла йому пам'ять.

Колектив кафедри «Деталі машин та мехатронних систем».

Газета «Політехнік» виходить 1 раз на 2 тижні

Web-адреса: <http://polytechnic.kpi.kharkov.ua>

E-mail: zemljanskaja@kpi.kharkov.ua, rgp.kpi@gmail.com

Свідцтво про державну реєстрацію ХК № 166 від 31 березня 1994 р.
Засновник видання — ХДПУ. Розповсюджується безкоштовно.

Адреса редакції: 61002, Харків-2, вул. Кирпичова, 2.

Ректорський корпус, тел. 707-62-25; 25-25.

Виготовлювач ТОВ «Золоті сторінки»

вул. Маршала Бажанова, 28, м. Харків, 61002, тел./факс (057) 701-0-701

Свідцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 7185 від 11.11.2020 р.

Тир. 3000. Зам. 272.

Редактор
Ігор ГАЄВИЙ